บทที่ 2

วิธีการดำเนินการวิจัย

2.1 ศึกษาพันธุ์ของชันโรงที่มีความเหมาะสมต่อการนำมาเลี้ยงเพื่อเก็บผลผลิต

2.1.1 สำรวจ เก็บตัวอย่างและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานทางชีววิทยา ของชันโรงชนิดที่เลี้ยงและมีศักยภาพที่จะเลี้ยงเชิงเศรษฐกิจในประเทศไทย

2.1.2 รวบรวมข้อมูล คัดเลือกชนิดเพื่อเลี้ยงเก็บผลผลิต

ทำการนำชันโรงที่ได้จากเกษตรกรในพื้นที่ที่ทำการสำรวจ มาคัดเลือกเพื่อแยกสายพันธุ์ที่ต้องการนำมาศึกษาวิจัย ได้แก่ *T. laeviceps T. pagdeni T.terminata และ T. fuscobalteata*

2.1.3 นำมาเลี้ยงทดลองเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการสร้างผลผลิต โดยได้เลือกพื้นที่ศึกษาที่มีอาหารอุดมสมบูรณ์เพียงพอ 4 พื้นที่ ดังนี้ (ใช้เกณฑ์การวัดระดับอาหาร คือ 1-3 (1= ปริมาณอาหารน้อย ต้องให้อาหารเสริม 2= ปริมาณอาหารปานกลาง ให้อาหารเสริมไม่เกิน 1-2 ครั้งในระยะ 3 เดือน, 3= ปริมาณอาหารมากเพียงพอ ไม่จำเป็นต้องให้อาหารเสริมเลย)

ก. พื้นที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี วิทยาเขตราชบุรี (KR) ระดับความอุดมสมบูรณ์ของอาหารอยู่ในระดับปกติ จำนวนพืชให้น้ำหวานอยู่ในระดับ 3 จำนวนพืชให้เกสรอยู่ในระดับ 3 (ภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 พื้นที่ทดลองบริเวณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี วิทยาเขตราชบุรี

ข. หมู่บ้านรางบัว ต.รางบัว อ.จอมบึง จ.ราชบุรี (R) พื้นที่เป็นบริเวณบ้านลักษณะพืชอาหารโดยรอบรัศมี 100 เมตร มีไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ผล พืชป่า หญ้า ระดับความอุดมสมบูรณ์ของอาหารอยู่ในระดับปกติ จำนวนพืชให้น้ำหวานอยู่ในระดับ 2 จำนวนพืชให้เกสรอยู่ในระดับ 3 (ภาพที่ 2)

ภาพที่ 2 พื้นที่ทดลองบริเวณบ้านที่ทำการเลี้ยงชันโรง บ้านรางบัว ต.รางบัว อ. จอมบึง จ. ราชบุรี

ค. บ้านระฆังทอง ต.เขาชะงุ้ม อ.โพธาราม จ.ราชบุรี (NG) พื้นที่เป็นบริเวณบ้านลักษณะสวนกษตรผสมผสาน ซึ่งเกษตรกรได้ปลูกพืชสวนครัว พืชไร่ พืชยืนต้น พื้นที่ 21 ไร่ และพื้นที่รอบๆ รัศมี 100 มตร ที่ได้รับการเก็บรักษาไว้จากประชาชนในพื้นที่ ระดับความอุดมสมบูรณ์ของอาหารอยู่ในระดับดีมาก จำนวนพืชให้น้ำหวานอยู่ในระดับ 3 จำนวนพืชให้เกสรอยู่ในระดับ 3 (ภาพที่ 3)

ภาพที่ 3 พื้นที่บริเวณสวนเกษตรของเกษตรกร บ้านระฆังทอง ต.เขาชะงุ้ม อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ง. บ้านสวนหงษ์เหิร บ้านห้วยผาก อ. สวนผึ้ง จ. ราชบุรี (HH) ลักษณะเป็นพื้นที่รีสอร์ท พืชอาหารโดยรอบรัศมี 100 เมตร มีไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ผล พืชป่า หญ้า ระดับความอุดมสมบูรณ์ของอาหารอยู่ในระดับดี จำนวนพืชให้น้ำหวานอยู่ในระดับ 3 จำนวนพืชให้เกสรอยู่ในระดับ 3 (ภาพที่ 4)

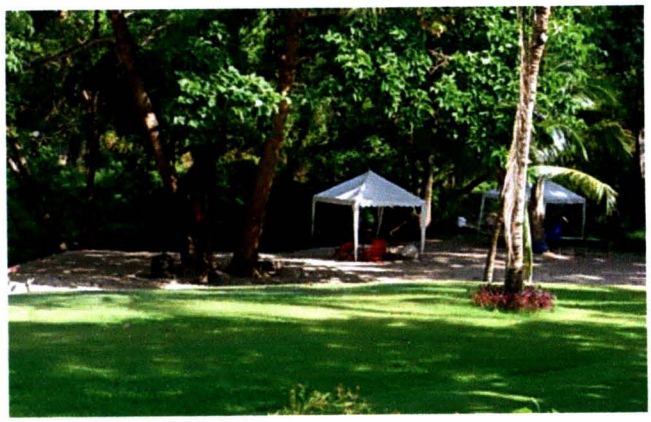

ภาพที่ 4 พื้นที่บริเวณรีสอร์ทบ้านสวนหงษ์เหิร

2.1.4 เปรียบเทียบผลผลิตที่ได้ คือ น้ำผึ้งและพรอพอลิส เก็บผลผลิตทุก 3 เดือน เป็นเวลา 1 ปี บันทึกลักษณะทั่วไป เช่น สี น้ำหนัก ความแข็ง/เปราะ/เหนียว และกลิ่น ปริมาณที่เก็บได้ต่อรัง

การวัดการเปลี่ยนแปลงปริมาตรของรัง

เนื่องจากการติดตามการเติบโตขยายขององค์ประกอบต่าง ๆ ไม่สามารถเปิดรังและวัดได้โดยตรง เพราะจะเป็นการรบกวนรังมากเกินไป จึงได้นำพลาสติกใส (PVC หนา 0.03 มม.) คลุมฝาด้านบน (ภาพที่ 5) เพื่อให้เปิดเช็ครังได้โดยไม่รบกวนรัง และใช้วิธีการสองวิธีประกอบกันดังต่อไปนี้

ภาพที่ 5 แสดงการติดแผ่นพลาสติกคลุมด้านบนของรัง

ถ่ายภาพทุกสัปดาห์และนำภาพมาคำนวนหาดัชนีการขยายของรัง ดังนี้

Gt = P+F โดยที่

Gt = การเจริญเติบโตสัมพัทธ์ (Intensive growth)

$$P = \frac{\text{ปริมาตรของเซลล์ไข่+ปริมาตรของเซลล์ตัวอ่อน+ปริมาตรของเซลล์ดักแก้}}{\text{½ ของปริมาตรกล่องทั้งหมด}} \times 100$$

$$F = \frac{\text{ปริมาตรของถุงเก็บน้ำหวาน+ปริมาตรของถุงเก็บเกสร}}{\text{½ ของปริมาตรกล่องเลี้ยง}} \times 100$$

การวัดการการเปลี่ยนแปลงน้ำหนักของรัง

ชั่งน้ำหนักของรังและหาเปอร์เซ็นต์น้ำหนักที่เพิ่มขึ้นทุกๆ สองสัปดาห์

2.1.5 เก็บรักษาโดยใส่ในขวดแก้วมีฝาปิดสนิทและเก็บไว้ที่อุณหภูมิ 4 C° เพื่อการทดสอบสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพขั้นต่อไป (ภาพที่ 6)

ภาพที่ 6 น้ำผึ้งจากชันโรง

2.2 วิเคราะห์น้ำผึ้งจากชันโรงเพื่อสร้างมาตรฐานสู่ท้องตลาด

ทำการวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำผึ้งที่เก็บได้จากชันโรงแต่ละชนิดในแต่ละช่วงเวลา โดยตรวจ วิเคราะห์ ยีสต์รา Y/M ความชื้น (Moisture) ปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ (Reducing Sugars) ปริมาณน้ำตาลซูโครส (Sucrose Sugars) แร่ธาตุและวิตามินบางชนิด ของแข็งที่ไม่ละลายในน้ำสูงสุด เถ้า ค่าความเป็นกรด (acidity) ปริมาณ Hydroxymethylfural และ Diastase activity ทั้งนี้ยึดชนิดและหลักการตรวจตาม *มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.)* เป็นหลัก จากนั้นศึกษาองค์ประกอบและคุณสมบัติทางเคมีที่สำคัญของผลิตภัณฑ์ธรรมชาติที่ได้จากชันโรง เพื่อนำไปพัฒนาและประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ในอุตสาหกรรมต่างๆ ต่อไปในอนาคต

2.3 ศึกษาองค์ประกอบและคุณสมบัติทางเคมีที่สำคัญของผลิตภัณฑ์ธรรมชาติที่ได้จากชันโรง เพื่อนำไปพัฒนาและประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ ต่อไปในอนาคต

2.3.1 การสกัดพรอพอลิสและการทดสอบ

สารสกัดหยาบ Hexane

สกัดยางไม้หรือพรอพอลิสโดยสกัดส่วนที่ไม่มีขั้วโดยเฮกเซน (Hexane) โดยแช่เป็นเวลา 7 วันต่อชนิดของสารละลายตามลำดับ ในอัตราส่วน 400 กรัม/ลิตร ที่อุณหภูมิ 25 $^{\circ}C$ นำสารสกัดที่ได้มากรองด้วยผ้าขาวบาง จากนั้นนำมาปั่นตกตะกอนด้วย centrifuge ที่ 7,000 rpm, 4 องศาเซลเซียส นาน 15 นาที เก็บส่วนใส

นำตะกอนที่ได้มาสกัดด้วย Hexane อีกครั้ง แช่ทิ้งไว้ 3 วัน นำมาปั่นตกตะกอนด้วย centrifuge ที่ 7,000 rpm, 4 องศาเซลเซียส นาน 15 นาที เก็บส่วนใส นำสารสกัดที่ได้จากทั้งสองครั้งมารวมกัน

สารสกัดหยาบ Dichloromethane/Ethyl Acetate

นำส่วนตะกอนที่เหลือทั้งหมดมาสกัดด้วยไดครอโรมีเทน (Dichloromethane/Ethyl Acetate) ปริมาตร 1 ลิตร โดยแช่เป็นเวลา 7 วันต่อชนิดของสารละลายตามลำดับ ปั่นตกตะกอนและเก็บส่วนใสที่ได้จากการสกัดครั้งที่สองนี้มารวมกับส่วนที่สกัดได้ในครั้งแรก ที่อุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส นำสารสกัดที่ได้มากรองด้วยผ้าขาวบาง จากนั้นนำมาปั่นตกตะกอนด้วย centrifuge ที่ 7,000 rpm, 4 องศาเซลเซียส นาน 15 นาที เก็บส่วนใส นำตะกอนที่ได้มาสกัดด้วย Hexane อีกครั้ง แช่ทิ้งไว้ 3 วัน นำมาปั่นตกตะกอนด้วย centrifuge ที่ 7,000 rpm, 4 องศาเซลเซียส นาน 15 นาที เก็บส่วนใส นำสารสกัดที่ได้จากทั้งสองครั้งมารวมกัน

สารสกัดหยาบ Methanol

นำตะกอนส่วนที่ 3 สกัดด้วยเมทานอล (Methanol) โดยวิธีการแบบเดียวกับการสกัดด้วยเฮกเซน จากนั้นนำสารละลายที่สกัดได้ทั้งหมดไประเหยแห้งด้วยเครื่อง Rotary Evaporator จนแห้ง จะได้ สารสกัดหยาบ Hexane Dichloromethane /Ethly Acetate และ Methanol ของพรอพอลิสชันโรง ชั่งน้ำหนักของสารสกัดแต่ละชนิดทั้งหมดที่สกัดได้ แล้วนำไปเก็บไว้ในที่มืดที่อุณหภูมิ 4 องศาเซลเซียส

2.3.2 การทดสอบประสิทธิภาพในการยับยั้งจุลินทรีย์ของน้ำผึ้งและสารสกัดพรอพอลิส

❖ **วิธี Agar Diffusion Assay**

จุลินทรีย์ที่ทดสอบด้วยวิธีนี้ มีทั้งสิ้น 5 ชนิดด้วยกันคือ

- เชื้อแบคทีเรียแกรมบวก 3 ชนิด *Pseudomonas aeruginosa Staphylococcus aureus* และ *Bacillus subtilis*
- เชื้อแบคทีเรียแกรมลบ 1 ชนิด *Escherichia coli*
- เชื้อรา 2 ชนิด *Candida albicans ATCC5815*

1). เตรียมอาหารเลี้ยงเชื้อ (Mueller-Hinton-agar (MHA), Difco^{tm})โดยวิธี Agar Well Diffusion Method (Allen *et al.*, 1991) ดังนี้

เตรียมอาหาร Mueller-Hinton agar (MHA) ในอัตราส่วนสาร 38 g ในน้ำกลั่น 1000 ml แบ่งน้ำที่ทำการตวงประมาณ 1 ใน 3 ส่วนมาทำการละลายสารที่ชั่งไว้ ค่อยๆ เติมน้ำส่วนที่เหลือ คนจนสารละลายไม่มีตะกอน เพื่อป้องกันการจับตัวเป็นก้อน ให้ความร้อนจนสารละลายเป็นเนื้อเดียว ใส่ภาชนะนำไปฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 21 องศาเซลเซียส เวลา 15 นาที

2). เพาะเลี้ยงแบคทีเรีย ในอาหารเลี้ยงเชื้อ

การเตรียมเชื้อสำหรับการทดลอง

เพาะเลี้ยงเชื้อที่จะทำการทดลองลงในอาหาร Nutrein agar Slant จนได้เชื้อที่มีอายุ 24 ชั่วโมง เตรียมน้ำกลั่น (Sterilization) ทำการ dilution เชื้อด้วยน้ำหลั่น Sterilization ให้ได้ระดับความขุ่น 0.5 *McFarland* standard และได้ปริมาตรเชื้อที่ต้องการ

การเตรียมอาหารสำหรับเลี้ยงเชื้อ

ในระหว่างการเตรียมอาหารเลี้ยงเชื้อในขั้นตอนการนำสารละลายใส่ภาชนะ ก่อนนำไปทำการ Sterile แบ่งอาหารใส่ภาชนะ 2 ส่วน ส่วนที่ 1 ใส่อาหารเลี้ยงเชื้อลงในขวด ขวดละ 100 ml สำหรับนำไปเทใส่ Pretri dish ส่วนที่ 2 ใช้ปิเปตดูดอาหารลงใน Test tube ขนาด 50 ml หลอดละ 10 ml แล้วปิดฝาหลอด

หลังจากการ sterilization อาหาร คงอุณหภูมิอาหารทั้ง 2 ส่วน ไว้ที่ 58 องศาเซลเซียสใน water bath เพื่อป้องกันการแข็งตัวของอาหาร

เตรียมอาหารสำหรับการเลี้ยงเชื้อในส่วนแรกโดยนำอาหารในขวดออกจาก water bath จนอุณหภูมิลดลงเหลือ 55 องศาเซลเซียส ทำการเทลงใน Petri dish ประมาณ 10 - 15 ml ด้วยวิธีการปลอดเชื้อ รอจนผิวหน้าอาหารเริ่มจับตัว จึงทำการเททับด้วยอาหารขั้นตอนที่ 3

การเตรียมอาหารสำหรับเลี้ยงเชื้อในส่วนที่ 2

นำอาหารเลี้ยงเชื้อที่เตรียมไว้ในส่วนที่ 2 (ใน Test tube) ออกจาก Water bath จนอุณหภูมิลดลงเหลือ 55 องศาเซลเซียส นำปิเปตปลอดเชื้อดูด dilution เชื้อที่เตรียมไว้ปริมาตร 0.1 ml ลงในหลอดอาหาร เขย่าให้เข้ากัน นำไปเทลงใน Pretri dish ทับอาหารส่วนแรกที่เทไว้แล้ว หมุน Pretri dish ให้อาหารส่วนที่ 2 กระจายบนผิวหน้าอาหารส่วนแรกให้สม่ำเสมอและทั่วถึง

รอจนอาหารจับตัวแข็งเป็นเนื้อเดียวกัน ใช้ cork borer เบอร์ 4 ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.5 เซนติเมตร เจาะลงบนอาหารที่แข็งตัวจำนวน 5 จุด สำหรับการทดสอบประสิทธิภาพการยับยั้งเชื้อจุลินทรีย์ด้วยพรอพอลิส และ 6 จุด สำหรับการทดลองประสิทธิภาพการยับยั้งเชื้อจุลินทรีย์ด้วยน้ำผึ้ง กำหนดระยะห่างเท่าๆ กัน เพื่อเป็นหลุมสำหรับใส่สารละลายพรอพอลิสหรือสารละลายน้ำผึ้งที่ระดับความเข้มข้นต่างกัน 5 และ 6 ระดับ

การเตรียมสารละลายในการทดสอบประสิทธิภาพการยับยั้งเชื้อจุลินทรีย์

1. การเตรียมตัวอย่างทดสอบ

การเตรียมสารละลายพรอพอลิส

นำพรอพอลิสแต่ละชนิด ทำการชั่งใส่ภาชนะปลอดเชื้อ ตามการคำนวณให้ได้เปอร์เซ็นต์การละลายในน้ำกลั่นได้ความเข้มข้น 20 40 60 และ 80 เปอร์เซ็นต์

การเตรียมสารละลายน้ำผึ้ง

นำน้ำผึ้งแต่ละชนิด มาทำการชั่งใส่ภาชนะปลอดเชื้อตามการคำนวณให้ได้เปอร์เซ็นต์ความเข้มข้น 0 (control) 20 40 60 80 และ 100 เปอร์เซ็นต์

การทดสอบประสิทธิภาพการยับยั้งเชื้อจุลินทรีย์ด้วยสารละลายพรอพอลิสและน้ำผึ้ง

การทดสอบด้วยพรอพอลิส

นำเชื้อที่เตรียมไว้ใน petri dish แต่ละชนิด ใช้ไมโครปิเปตดูดสารละลายพรอพอลิสปริมาณ 0.001 ml ลงในหลุมที่เจาะไว้จำนวน 5 หลุม ในแต่ละหลุมประกอบด้วย สารละลายพรอพอลิส 20 40 60 และ 80 เปอร์เซ็นต์ และ control (น้ำกลั่นปลอดเชื้อ)

การทดสอบด้วยน้ำผึ้ง

นำเชื้อที่เตรียมไว้ใน petri dish แต่ละชนิด ใช้ไมโครปิเปตดูดสารละลายน้ำผึ้งปริมาณ 0.001 ml ลงในหลุมที่เจาะไว้จำนวน 6 หลุม ในแต่ละหลุมประกอบด้วยสารละลายน้ำผึ้ง 20 40 60 80 100 เปอร์เซ็นต์ และ control (น้ำกลั่นปลอดเชื้อ)

2. นำไปบ่มที่อุณหภูมิห้อง เวลา 2 วัน

3. ตรวจสอบผล โดยวัดขนาด Clear zone เทียบกับกลุ่มควบคุม (การวัดขนาด Clear zone ทำการวัด 2 แนวระนาบให้ทั้ง 2 แนวระนาบตั้งฉากกัน นำความยาวที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยลักษณะการวัดเคลียร์โซนดังรูป ⊕

4. เปรียบเทียบและวิเคราะห์ผล

❖ **วิธี Paper Disc Diffusion Assay**

จุลินทรีย์ที่ทดสอบด้วยวิธีนี้ มีทั้งสิ้น 5 ชนิดด้วยกันคือ

- เชื้อแบคทีเรียแกรมบวก 3 ชนิด *Pseudomonas aeruginosa* และ *Micrococcus aeruginosa*
- เชื้อแบคทีเรียแกรมลบ 1 ชนิด *Escherichia coli*
- เชื้อรา 2 ชนิด *Candida albicans ATCC5815, C. albican ATCC8684*

Spread เชื้อ ปริมาตร 100 ไมโครลิตร บนอาหารเลี้ยงเชื้อแบบแข็งในจานแก้วขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 11 เซนติเมตร ทิ้งไว้ให้แห้ง จากนั้นนำแผ่น Paper disc วางบนอาหารเลี้ยงเชื้อตามจำนวนความเข้มข้นที่เตรียมไว้ ต่อมาหยดสารสกัดน้ำผึ้งแต่ละชนิดที่ความเข้มข้นต่างๆ ความเข้มข้นละ 100 ไมโครลิตร ลงบนแผ่น Paper disc แล้วนำไปบ่มที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียสสำหรับเชื้อแบคทีเรีย และที่อุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียสสำหรับเชื้อรา เป็นเวลา 3 วัน จากนั้นวัดเส้นผ่านศูนย์กลางของบริเวณที่ไม่พบเชื้อแบคทีเรีย (inhibition zone) ในอาหารเลี้ยงเชื้อทุกวันเป็นเวลา 3 วัน ในแต่ละเชื้อและแต่ละความเข้มข้นของสารสกัดแต่ละชนิด หาค่า MIC ทำการทดลองซ้ำทั้งหมด 3 ซ้ำ บันทึกผลการทดลอง แล้วเลือกเชื้อที่ถูกยับยั้งได้ดีไปทำการทดลองขั้นต่อไป (อ้างถึงข้อ คือ *M. luteus, P. aeruginosa* และ *E. coli)*

เตรียมสารสกัดอย่างหยาบของ 96% EtOH และน้ำจากขั้นตอนก่อนหน้านี้ ที่ความเข้มข้น 0, 64.5, 129, 193.5 และ 265 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร จากนั้นนำไปทดสอบกับเชื้อจุลินทรีย์ที่เลี้ยงไว้ในอาหารเลี้ยงเชื้อชนิดแข็ง โดยหยดสารสกัดปริมาตร 100 ไมโครลิตรลงบนแผ่น paper disc จากนั้นนำไปบ่ม แล้ววัด clear zone เพื่อพิจารณาฤทธิ์เบื้องต้นของสารสกัดอย่างหยาบว่ามีความสามารถในการต้านการเจริญเชื้อจุลินทรีย์ก่อโรคที่เลือกศึกษาได้หรือไม่ แล้วจึงเลือกสารสกัดที่มีฤทธิ์ดังกล่าวไปศึกษาองค์ประกอบทางเคมีของสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพต่อไป

2.3.3 การตรวจหาและวิเคราะห์สารออกฤทธิ์

เมื่อพบว่าสารสกัดมีองค์ประกอบของสารออกฤทธิ์ นำสารสกัดดังกล่าวมาผ่านกระบวนการคัดแยกเพื่อหา Fraction ที่ดีที่สุด

2.3.4.1.การแยกองค์ประกอบโดยวิธีผสมผสานระหว่าง TLC และ Column Chromatography

Thin Layer Chromatography (TLC)

ทดสอบหาสภาวะและอัตราส่วนของตัวทำละลายที่เหมาะสมเพื่อพัฒนา mobile phase ที่ใช้ในการแยกแบบ column chromatography

ติดตาม fraction เคมีที่แยกได้จาก column chromatography โดยการใช้หลอด capillary หยดสารแล้ววางไว้ใน developing chamber ที่มี solvent เคลื่อนที่นำพาเอาสารที่มีคุณสมบัติต่างกันขึ้นไปตามแผ่น TLC จากนั้นสังเกตผลโดยการนำไปส่องภายใต้แสง UV ความยาวคลื่นต่างๆ หรือทำปฏิกิริยากับกรด

Column Chromatography (CC)

ใส่ stationary phase (เฟสคงที่) คือ silica gel ลงไปใน column ปล่อยตัวทำละลายออกจนเหลือเพียงผิวหน้า แล้วใส่สารสกัดยางไม้หรือพรอพอลิส จากนั้นชะสารตัวอย่างออกด้วยตัวทำละลายที่เหมาะสม (เฟสเคลื่อนที่หรือ mobile phase) และเก็บ fraction

นำ fraction ที่ได้ไประเหยให้แห้งสนิท เพื่อชั่งน้ำหนักในการวิเคราะห์สัดส่วนขององค์ประกอบ และเพื่อนำไปตรวจหาชนิดของสารองค์ประกอบที่อยู่ในพรอพอลิสโดยวิธี GC-MS ต่อไป

2.3.4.2 วิเคราะห์ชนิดของสารออกฤทธิ์

เมื่อได้ Fraction ที่ออกฤทธิ์แล้ว วิเคราะห์หาชนิดของสารเคมีที่ออกฤทธิ์ ตามลำดับต่อไปนี้

การเตรียมตัวอย่างเพื่อวิเคราะห์

นำสารสกัดมาระเหยจนแห้ง 10 µl ผสม 100 µl pyridine, 200 µl bistrimetylsilyl trifluoroacetamide (BSTFA) + 1% trimethylchlorosilane (TMCS) ปิดฝาและทิ้งให้เกิดปฏิกิริยา 30 นาที ที่อุณหภูมิ 95 °C

การวิเคราะห์สารตัวอย่างด้วยเครื่อง GC - MS

นำสารที่ได้ฉีดเข้าเครื่อง GC - MS Agilent Gas Chromatograph 6850 Series เชื่อมต่อด้วย Agilent 5973 mass spectrometer system (23 m, 0.25 mm id, 0.5 µm film thickness HP5-MS capillary) column โดยใช้แก๊สพาหะคือฮีเลียม อัตราการไหล 1.0 ml/min มีการปรับอุณหภูมิจาก 100 – 310 °C อัตราการแตกตัว 1:10 โดยฉีดสาร 1 µl ณ อุณหภูมิ 280 °C ความต่างศักย์ 70 eV จากนั้นตรวจวิเคราะห์หาชนิดสารโดยวิเคราะห์จากการแตกตัวของ molecular ions ของสาร library search (NIST98 MS data library)

2.4 การอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีให้เกษตรกรผู้เลี้ยงชันโรง

เป้าหมายในตอนต้นได้มุ่งถ่ายทอดเทคโนโลยีให้เกษตรกรใน ณ ต. บางขันแตก อ. เมือง จ. สมุทรสงคราม แต่เนื่องจากมีผู้สนใจเข้าร่วมอบรมจำนวนมากจึงได้ขยายเครือข่ายและจัดอบรม ตามโครงการการอบรมการส่งเสริมการเลี้ยงชันโรงเพื่อเก็บผลผลิตให้กับ เกษตรกร ชาวบ้านและครู จังหวัดสมุทรสงคราม ราชบุรี กาญจนบุรีและนครปฐม จำนวน 91 คน ณ บ้านดอนกระต่าย ตำบลสระสี่มุม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม